

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De assidua mortis meditatione cap. xlix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

essaria est, ut uoluntatem Dei facientes, accipias re-
munerationem.

De assidua mortis meditatione. Cap. XLIX.

AD tollendam autem prorsus superbiam, atq; ad
comprimendam penitus libidinem, nullum tam
efficax remedium, quàm assidue meminisse, mis-
eriae, & calamitatis humanae: & habere praeculis inuisi-
bilis, & semper incumbens mortis exitium. Tutissim-
um est enim, ac paratissimum perfugium, dum aestuat
foeda cogitationes incendia, meditari humanam imbe-
cillitatem, & uitae nostrae fugacissimam breuitatem, atq;
diem illum mortis imminentis extremum: qui in ianuis
etiam uiuacissimi cuiuscq; hominis propius semper est, qm
credatur. Quoties ergo concupiscentiae motus urget, et
diabolus suis nos machinis, atque tormentis oppugnat,
suspiciamus statim in coelum, & mortis memores atten-
tius cogitemus Deum iudicem nostrum ex sublimi nos
quicquid agimus, obseruare: à quo propediem sumus
omnes de hoc, & de aliis cunctis uitis iudicandi. Subino
de mentis oculos declinemus in monumenta parentum,
cognatorum, amicorum, aequalium coaetorum; & eorum
praesertim, qui eiusmodi foeditatibus sunt maxime deles-
tati: uel eorum etiam magis, quos forte habuimus com-
munium uoluptatum participes: atque horum protinus
tumulos animo perlustremus, considerantes quid dudum
fuerant, & quid nunc sint: quos; uel florida aetate inop-
nata mors rapuerit, uel iam confectos senio proprium ho-
minis fatum coegerit naturae debitum soluere. Hic pa-
rumper subsistas uelim, quatenus non ob oculos tantum
praeteruolet meditatio haec, sed in praecordiorum ac os-
sum medullis infideat: atq; eos, ibi patefacis tumulis, &
absterfa mentis acie, diutina, & fixa cogitatione perspicias.
O misera humanae uitae ratio, Quonam quae so abijt

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Species, ac figura illa prior oris: ille decor facie: illa frontis hilaritas iucunda supercilia: lati humeri: pectus emittens: molle femur: surae teretes: forma totius corporis elegans, & concinna: & quicquid denique olim tantum placuit in eis, uel nunc placet in aliis: O terribilis & repentina mutatio: quandoquidem esse potest, uel sola cognitio horrore. Ecce quicquid restat foetet putore graui: defluit sanie, scatet uermibus: sola memoria nominis paucis literis manet. Discerne iam si potes, qui dominus, qui seruus, qui diues, qui pauper, qui formosus, qui deformis, qui senex, qui iuuenis: confusa sunt sine ullo discrimine putrida, & miseranda cadauera: & facta sunt simus, puluis, & cinis omnia. Dic quae ubi nunc sunt concupiscentiae eorum, successus foelices, luxus, mollicies, cantus, gaudia, risus, illecebrae ioci, lenocinia, ludi, uoluptates. Introspecte, & uide: nihil iam porro, quicquam remanet, praeter id, quod modo dicebam, foetorem, purreddinem, uermes, serpentes, ossa, pulueres. Et heu quae dum in tumultis sic, sine sensu iacent: atque a uermibus sic eduntur, eorum animae fortassis apud inferos acerbis flammis adductae suppliciiis affliguntur aeternis. O Insani, & infelices homines: qui mortis obliti, perinde, ac si perpetuo starent, sese totos uoluptatibus dedunt: nec uident quod idem quoque eos ipsos manet finis, eadem corruptio, & eadem necessitas moriendi: & quae semper nullo non loco, nullo non tempore, festina, & insidiosa eis imminet mors. Sicut enim nihil est fugacius uita: ita contra nihil est sequacius morte: nam pari utraque uolatu, ista appropinquat: illa aufugit, dum aduolat ista, euolat illa fulmine, & uento uelocior. Hic uero quis esse potest tam auersus ab humanitate, tam stupidus, aut amens, ac tam deliri capitis homo qui haec secum animo uolutans non resipiscat, non deponat amoris insaniam, & ab his turbulentis non erigat mentem sprete omnibus ad caelum, & ad fructurus: Vnde, D. Gregorius nihil sic ait ad damnandum

appetuum desideriorum carnaliu ualere, quam si unus
 quisque, quem uiuum diligebat mortuum pensauerit.
 Olim quoque ut à Græcis proditur, apud Aegyptios so-
 lenibus conuiujs dum epularentur, de more circunfer-
 rebat unus quispiam imaginē humani cadaueris, quā
 proxime ad uerum effictam: & eam singulis ostentans
 dicebat. In hanc intuens, epulare, & oblectare, certo sciēs
 te talem paulopost futurum. Interpretot ego hoc factū,
 ut conuiuæ illi suæ conditionis memores discerent frui
 moderatius uoluptate. Nullo enim aptiori remedio con-
 hiberi possumus ab immoderatis cupiditatibus, quā
 oblata nobis mortis memoria. Sunt tamen qui dicant id
 ficti, ut mortis memores studiosius uoluptatibus indul-
 gerent. Sed hoc secundum Epicurum: at apud nostros
 philosophos christianos, qui de futura resurrectione cō-
 fidunt, non est dubiū, quin deterrere soleat potius mor-
 tis recordatio, q̄ suadere uoluptates. Quod & apud
 ethnicos uideo fuisse obseruatum: nam legimus apud
 Platonem, q̄ Socrates suos discipulos edocebat assidue
 meditari totam uitā philosophorum, nihil aliud q̄ medi-
 tationē mortis esse: quū ea demū uera sit sapientia, quæ
 præuiso nostri corporis interitu, ab illecebris uoluptatū,
 sciat se frugalissime cōtinere: & q̄ ab omni cupiditate se
 uocare animū possit, & q̄ doceat nos q̄si mortuos mū-
 do, et uelut à corpibus separatos inharere penitē diuinæ
 cōtemplatiōi. Ab ista snia nihil uideri dissentire Apostolus
 dicēs Mortui. n. estis, & uita uestra abscondita est cū Xpo
 in Deo. Cōsiderāda insup est illa p̄clarissima snia, quā fa-
 teor intentionibus mihi plurimum pfuisse. BREVE
 QVICQ VID HIC DELECTAT: ATERNVM
 QVOD CRVCIAT. Nec minus altera, cui multum
 debeo. TRISTES EXITVS VOLVPTATVM.
 Eiusmodi quidem sententiæ, si semper in cogitatione
 defixæ, ac semper in promptu sint: mirum quantum in
 omni tentatione carnis ad resistendum praualeant.

R R iiii

Colof. 3.

DE RATIONE COERCEN. LIBID.

Per hæc enim optime monemur meditari curas, labo-
res, infamiam, contemptum, maciem, morbos, egestatē,
cædes, atq; alia innumerabilia pene mala, & peccata, &
scandala, quæ solent frequenter ex eiusmodi uoluptati-
bus exoriri: ut propterea ab illis omnino abstineamus,
ne una cum eis tot tantaq; incurramus aduersa. Ad idē
plane facit, eorum sæpe reminisci, quibus male cesserūt
uoluptates: atq; inde sibi exempla proponere, ut cauere
nobis alienis casibus erudiamur. Proderit hic etiam nos
bis obseruare similiter pudicos, & castos: quo modo
ecōuerso eis cuncta prospera, et trāquilla succedant. atq;
sic ad eorum uitam moresq; nosmetipsos componere.
Docet probe Seneca, nisi ad regulam, praua non corripi-
gi. Sed quoniam de morte mentio facta est, expedire uis
detur deinceps proponere, quàm dubia, quàm incerta
sit mortis hora: ut simus semper ad moriendum parati,
sicut sapius nos Saluator Christus admonuit, dicens:

Matth. 24

Estote parati quia nescitis diem neq; horam.

Paratos semper oportere nos esse ad bene mori-
endum: propter incertitudinem, & metum
mōrtis semper imminentis. Cap. L.

Iam tecum quæso amice lector & mente, et animo
asidua cogitatione reuoluito: et trabali (quod aiunt)
clauo affigito cordi: omne humanum genus destina-
tum addictumq; & consecratum esse morti: & propterea,
tibi cum cæteris omnino esse moriendum, teq; uti-
iam reū mōrtis per sententiā iudicis factam ex utero ma-
terno, tanquam de carcere ad necem trahi. Instat quidē
omnibus ille præfixus dies transmigrationis in ignotam
patriam nec abesse longius potest. Sumus enim (ut ait
Apostolus) hic hospites, & pegrini nec habemus hic ma-
nentem ciuitatem sed futurā inquirimus: ad quam quidē
dem uelis, remisq; (ut aiunt) uelociter festinamus: sed an

Hebre. 13: